KURJER WARSZAWSKI

D. 9. Maia. — Rok 1838. Środa. | № 123. | Dziś, Ś. Grzegorz. (Pełnia). Jutro, ŚŚ. Jzydor i Antonin.

Wczoraj w kościele XX. Bernardynów, iako w doroczny Odpust Ś. Stanisława, Artyści grali na wotywę Mszą *Lasera* D. minor, na summę *Hajdena* D. minor; u XX. Augustjanów, Amatorowie i Artyści grali Mszą *Hajdena* in C., Ofertorjum *Ejblera*; u XX. Pijarów wykonano Mszą Nr 8 J. *Krogulskiego*, i Zdrowaś Marja Panny L. *Puget*. — Nowe Prawo o *Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem*, będzie iutro całkowicie dołączonem dla łaskawych Prenumeratorów *Kurjera*. — Onegdaj skreśliliśmy rezultat z zdania sprawy czynności Banku Polskiego co do wpływu i zysku w r. z., prócz tego wymieniono wiele czynności nader użytecznych kraiowi, a szczególniej: „Rok upłyniony zszedł w zupełnym pokoiu. Ginie ślad nieszczęsnych wypadków, co kraiem naszym zaburzyły. Łaskawość MONARCHY, troskliwa Jego o dobro kraiu opieka, światły równie iak sprawiedliwy rząd dostojnego Jego Namiestnika, dozwalaią zapomnieć o przeszłości, a w przyszłość z ufnością spoglądać. W tym stanie rzeczy, mógł Bank polski czynności swoie swobodnie rozwiiać. Papier polski doznawał wszędzie należytego poszanowania i kredyt publiczny ustalał. Starał się Bank w krytycznych chwilach, zaradzić potrzebom klassy handluiącej i przemysłowej, i trudnym swoim w tym względzie obowiązkom zadosyć uczynić. Rolnictwu nie sprzyiały okoliczności. Utrudniony odbyt wełny i nieobfity urodzaj zboża, zatamowały źródła dochodu rolnika. Ostra zima zagrażała przyszłym zbiorom i większego niedostatku obawiać się kazała. Przezorność Rządu postanowiła temu zaradzić, przez zakupienie zagranicą znacznej ilości żyta, w czem Bank pośrednicząc, zlecenia Rządu z pośpiechem i gorliwością starał się wykonać. Rzadko który kraj obcy poszczycić się może taką ilością dróg bitych gruntownie i ozdobnie zbudowanych, iakie teraz kraj nasz w różnych kierunkach przerzynaią i ułatwiaiąc wewnętrzną i zewnętrzną kommunikację dla wszystkich klass mieszkańców, staią się rzetelnem dobrodziejstwem. Roztrząśnienie szczegółów rachunkowych tego przedsięwzięcia, poruczone zostało przez JO. Xięcia Namiestnika, oddzielnemu komitetowi pod przewodnictwem JW. Jenerała-Adjutanta *Rautenstraucha*, który z niezmordowaną pracą, w przeciągu roku, wszelkie obrachunki załatwił, należność Banku ustanowił, znakomite oszczędności wykazał, i zarazem podał środki nie tylko zaspokoienia zaliczeń Banku polskiego, ale nadto, przez zniesienie opłat myta drogowego w sposobie, iakim iest dotąd pobierane, ułatwienia więcej ieszcze kommunikacji kraiowej. Spodziewana przychylna decyzja N. PANA, przedmiot ten wkrótce ostatecznie załatwi.“ — Swietny bal *Łazienkowski* był hasłem odnowienia zabaw z końcem karnawału na czas niejaki przerwanych. Onegdaj, JO. Xżę Warszawski, Dostojna Jego Małżonka, i liczne zgromadzenie znakomitych Osób znajdowało się na wieczorze u JW. Hr. Stanisławowej *Potockiej*. Wczoraj to samo towarzystwo napełniało salony JO. Xtwa *Urusow*. Był to wieczór tańcuiący, który, nieustępuiąc w niczem okazałości, elegancji i świetności podobnejże zabawy, danej przez młode Xtwo Gospodarstwo w ostatnich dniach Grudnia roku zeszłego, miłą i przyiemną we wszystkich obecnych odnowił pamiątkę. Rozpoczęte polonezem przez JO. Xcia Namiestnika z Xżną Gospodynią, a Gospodarza z Xiężniczką Warszawską, a następnie przez godzin kilka trwaiące tańce, przerwane zostały na chwilę wspaniałą wieczerzą. — Polonez z ulubionych tematów opery *Pocztyljon*,

skomponowany na pjanof: przez Tomasza *Nideckiego*, zł. 1. Mazur z tematów tejże opery, skomponowany na pjanof: przez A. *Sturma*, grywany w Teatrze Rozmaitości, dedykowany JPannie *Daszkiewicz*, wyszły w składzie muzyki Jg. *Klukowskiego*. — Koncert JP. *Artot* (Arto) danym będzie w Wielkim teatrze w przyszłą Sobotę. Wirtuoz wykona 3 dzieła muzyczne, i wyiazd iego po tym Koncercie nastąpi. Biletów nabyć można w hotelu Wileńskim. — Onegdaj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po *Wer-Wercie*, JPanna *Daszkiewicz* i JP. *Jasiński*; po *Być kochanym lub umrzeć*, JPani *Halpert*. Wczoraj w wielkim Teatrze po *Pocztyljonie*, JP. *Bondasiewicz*.

Z Petersburga 18/30 Kwiet:. — Przez Ukaz CESARSKI, mianowany Radca Stanu Xżę Jerzy *Dołgorukow*, Sprawuiącym obowiązki Wileń: Cywil: Gubernatora, z zachowaniem tej rangi, która mu była udzielona przy dymissji. Prałaci Wileń: Rzymsko-katolickiej katedry JJXX. Jan *Cywiński* i Kazi: *Dmochowski*, Biskupami Sufraganami Dyecezji Wileńskiej; pierwszy Trockim, a ostatni Kurlandzkim. Najw: Rozkazem J. C. M. 5/17 z. m., starszy Adjutant Głównego sztabu czynnej armji w biurze Naczelnika Jnženjerów Podpułkownik saperów *Siwerski*, podwyższony został do stop: Pułkownika, z pozostawieniem w tymże obowiązku. — W czasie iazdy powozami parowemi koleią żelazną z Petersburga do Carskiego sioła, stał się przypadek, że skra z pieca parowego padła na sprzęty będące w powozach. Ugaszono, iednakże trwoga między podróżnemi b[illegible]a okropna. Odtąd sprzęty nie będą przyjmowane do takiej podróży. — Dnia 16/28 Kwiet: Newa puściła. Od początku zamarznięcia lód stał w przeciągu dni 140. — 17/29 b. m. mieliśmy w Petersburgu pierwszy tegoroczny grzmot z błyskawicą.

Niemcy. — Do Berlina przybył Poseł turecki *Kjamil* Basza. — W miasteczku *Klosterneuburg*, zdarzył się smutny przypadek; część muru z buduiącego się klasztoru, nagle runęła i zabiła kilku rzemieślników, kilku zostało ciężko ranionych.

Francja. — Sławna Panna *Lenormand*, która w teraźniejszym świecie prozaicznym iedynym iest cudem podziwianym, i której dar prorocki od wszystkich iest używany, a przynajmniej od tylu uważany za prawdziwy, od ilu zbiiany, od kilku dni stała się przedmiotem powszechnych rozmów w towarzystwach politycznych. Spowodowała korrespondencje dyplomatyczne między rządem angiel: a francuz:, i była iuż wysłuchaną przez Prefekta policji. Przyczyna iest następuiąca: Nieiaki Lord *Stirling* podał rządowi angiels: sądownie potwierdzone dokumenty, z których okazuie się, iż prawem dziedzictwa należy się mu prawie cała *Kanada*. Lord ten protestował się przeto przeciw missji Lorda *Durham*. Dokumenty miał otrzymać od Panny *Lenormand*. Poseł angiels: odwołał się w tej mierze do Ministra spraw zagranicz:, a ten polecił Prefektowi policji wyśledzić prawdę. W indagacji odbytej z tą Panną, oświadczyła, że dokumenty przed nieiakim czasem były u niej złożone przez znakomitą osobę, nazwiska iednak nie chciała wymienić. Z resztą przyznała, że za wydanie dokumentów dano iej pieniądze. O treści dokumentów iako też o osobie Lorda *Stirling* nie ma bliższych szczegółów. — Minister oświecenia pozwolił Panom *Lenoir* (Lenoar) i *Didron* (Didrą) miewać prelekcje o archeologji chrześcjańskiej. — P. *Aguado* miał znowu rozpocząć układy z Królową hiszpań: względem pożyczki, a to w skutek wiadomości o zjawieniu się stronnictwa niezawisłego w prowincjach biskajskich. — 7 b. m. w imieniny Króla, spodziewano się znacznych awansów w marynarce. — Intendent Marszałka *Sult* wyiechał iuż do *Londynu*, dla uczynienia potrzebnych przygotowań. Marszałek ze swoim orszakiem uda się tamże w ciągu b. m. — P. *Guizot* (Gizo) w artykule o teraźniejszym stanie spraw publicz:, miał okazać, że obecne ministerstwo nie może utrzymać się

dłużej. — Konsul francuz: w *Tunecie*, doniósł, że Sułtan na nowo zamyśla tamecznemu Beiowi odebrać urząd, poprzysiągł albowiem pomstę za śmierć dawnego Beia, swoiego sprzymierzeńca. Zdaie się, że przygotowanie flotty w *Stambule* ma na celu tę przysięgę dopełnić. Z tej przyczyny rząd franc: znowu wysłał do *Tunetu* flottę obserwacyjną. — Rząd rozkazał przyiąć Infanta *Franciszka de Paula* za iego przybyciem do Francji z wszelkiemi honorami, należnemi iego stopniowi. — Jenerał *Sebastjani* w tych dniach wróci na swoie poselstwo do Londynu. — Kommissja wyznaczona do roztrząsania sprawy Algierskiej, uchwaliła wprawdzie aby tameczną armję powiększono o 12,000 wojska, lecz bez podwyższenia summy zwyczajnej wydawanej dla armji; Ministrowie zaś życzyli aby to powiększenie było zupełne. — Wielu Francuzów wybiera się tego lata do uzdrawiających wód zagranicznych.

Anglja. — W *Glasgowie* życzą aby uwolnienie niewolników w osadach ieszcze nie nastąpiło. — W ostatnich 3 latach założono w Anglji koleie żelazne na 1500 mil ang: długości. Koszta wynosiły 1,200,000,000 złp. — Lord *Durham* ma pełnomocnictwo ułaskawić nawet nieobecnych w *Kanadzie* powstańców. Herszt *Suterland* uwięziony w *Toronto*, w zamiarze samobójstwa, otworzył sobie żyły, spodziewaią się iednak z ran go uleczyć. — P. Franciszek *Hid* b. Gubernator wyższej *Kanady*, przedstawił zażalenie u Stanów zjedno:, że neutralność nad granicą Kanadyjską nie była ściśle dopełnioną. — Jeden z dzienników utrzymuie, że wschodnie Indje sprowadzałyby z Anglji rocznie za biljon złp. towarów, gdyby rząd ang: zniósł wysokie cło wchodowe od cukru, rumu, tytuniu, kawy i korzeni. — Królestwo *Belgiccy* nie przybędą na koronację do Londynu.

Hiszpanja. — Rozsiana pogłoska o klęsce dowódzcy *Muniagorri*, była fałszywą; owszem stronnictwo iego posuwa się co raz dalej. *Don Karol* chcąc go sobie zniewolić, przesłał mu przez przyiaciół stopień Naczelnika w prowincji, iaką sam obierze, lecz *Muniagorri* odpowiedział: „Powiedźcie *Don Karolowi*, że w krótce z tej strony rzeki *Ebro* nie będzie żadnego Karlisty.“ Jnni utrzymuią, że *Muniagorri* został porażony. — *Kastaneda* pobił Karlistów pod dowództwem Jen: *Guergue* za miastem *Ontonedą*, i zabrał im przeszło 600 niewolników, 300 z tych znowu miało uciec. — Prawie wszystkie wyprawy karlistowskie wracaią do *Nawarry*. — Basilio *Garcja* tylko w towarzystwie 20 ludzi umknął w góry, po utraceniu wszystkich swoich zapasów. — Pogłoski o zmianie Ministrów nie ustaią. — Karliści oblegaią *Kuensę*. — Jenerał *Flinter* otrzymał żądaną dymissję. — Jedna z gazet podała pytanie, zkąd wezmą 50,000 piastrów na koszt podróży dla Margrabiego *Miraflores* Posła nadzwyczajnego do *Londynu*. — Niektórzy zapewniaią, że Infant *Don Franciszek* nie w celu politycznym, ale w celu poratowania zdrowia udaie się do wód pyrenejskich.

Włochy. — Xżę *Franciszek de Paula*, Hrabia *Trapani* drugi brat Króla Neapolit: przybył do *Rzymu* dla ukończenia nauk u iezuitów. Xiążę ten poświęcił się stanowi duchownemu i ma otrzymać kapelusz kardynalski. 3ci brat Xiążę *Ludwik* poświęci się marynarce i na rozkaz Króla przez 5 lat zwiedzać będzie rozmaite morza. — Dzień 21 z. m. iako w 2587 rocznicę od czasu wzniesienia *Rzymu* (podług kalendarza) był w tejże stolicy solennie obchodzony przez kilka towarzystw uczonych.

Turcja. — Potwierdziła się wiadomość o zwycięztwie odniesionem przez *Solimana* Baszę (Renegata *Seves*) nad Syryjczykami. *Jbrahim* Basza zamierza nałożyć haracz na miasto *Bagdad*. — W *Bośni* spokojność zupełnie iest ustaloną.

Rozmaitości. — P. Juljusz *Janin* (Żanę) uda się także do Londynu, aby dla dziennika *sporów* zredagować na miejscu opis koronacji. — Nieiaki *Waterford* ogłosił w pismach angielskich, że zamyśla zawiązać towarzystwo

wstrzemięźliwości od wszelkich ostrych napoiów. Po ukończeniu pierwszego posiedzenia każdemu z członków dozwolonem było nasycić się świeżem powietrzem. — W *Serwji*, kiedy się chce przekląć Turka, życzą mu, aby został piiakiem, chrześcjanowi zaś, aby został rozbójnikiem. — Pracownia P. Pawła *Delaroche* (Delarosz) w Paryżu codzień napełniona iest ciekawemi, dlą oglądania dzieła tego artysty, portretu *Napoleona*, który na tym obrazie przedstawiony iest w mundurze gwardji grenadjerów. Stoi w swoim gabinecie w *Tulerji*, iedna ręka spoczywa w kieszeni od kamizelki, druga na plecach, głowa nieco schylona, wzrok zamyślony. Hrabina *Lipona* po kilka godziu przepędzała w pracowni P. *Delarosz*, w celu udzielania mu rady; miał pożyczony kompletny ubiór *Napoleona*. Szpada iest ta sama, którą miał pod *Waterloo*. Nawet te same meble, iakie były w gabinecie Cesarza, służyły za wzór malarzowi. Obraz ten ma być tak podobny, że Marszałek *Sult* za iego ujrzeniem zalał się łzami. Przeznaczony iest dla Hrabiny *Sandwich*, która go ustawi w swoim zamku w Anglji. P. *Delarosz* może przygotuie kopję na najbliższą wystawę w Paryżu. — W teatrze *Odeon* w Paryżu, przedstawiono nową dramę 5cioaktową, *Skutki błędu*, piękną co do stylu, ale lichą co do rzeczy. — W Paryżu wydano romans pod tytułem: *Dla czegoż iest żonaty?*. — Na wystawie sztuk pięknych i płodów przemysłowych znajdowała się pięknie przykroiona podeszwa z napisem: „Ta podeszwa pochodzi od kraiowego wołu.“ — Samochwał oberwał po twarzy od przeciwnika; opowiadaiąc sprzeczkę chciał hańbę zwalić na przeciwnika, lecz mimowolnie sam się wydał. „Otośmy się srodze poróżnili, rzekł w zapale, ia nie leniwy, iak mnie wyrżnie w papę ..“ śmiech obecnych przerwał opowiadanie. — Przyniesiono raz doniesienie następuiące: „N. otworzył skład rękawiczek dla Dam bez palców po 2 zł. a z palcami po 2 zł. 15 gr.“ — Młody człowiek zapytał się starego czy się ma żenić, lub zostać wolny? „Postąp sobie iak ci się podoba, zawsze pożałuiesz.“

SZARADA.

Gdyś *trzecie* z 1szem na ciele, na duszy,
Szczęścia twoiego pewnie nic nie wzruszy.
Drugi, choć wiele zwierząt się znajduie
U których miejsce twarzy zastępuie,
Gdy się weń twarz ludzka zmieni,
Uciekamy przerażeni.
Piąte z *czwartem* dach mieszkania
Które nic nas nie kosztuie,
Próżne łzy i próżne łkania
Gdy ten dach iuż się znajduie.
Wszystko naród prosty, szczery,
Z dalekiej od nas iest sfery,
Lecz i my go tu widziemy
A nawet z nim tańcuiemy.
(Zeszła Szarada *Porwanie*).

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Grabowski Lud: Hra: z Lublina; Rembieliński Wal: Dzie: z Wrząsy; Dziekoński Jan Dzie: z Gub: Grodzieńskiej; Ossowski Napole: Dzie: z Kużelowa; Sokołowski Maka: Dzie: z Chrzanowa; Morzycki Mar; Dzie: z Nowej Wsi; Wilkanowski Wła: D. z Kotowic.

DONIESIENIE.

W. *Józef Goławski* który w Miesiącu Lipcu 1830 r. w Warszawie znajdował się, iest proszony, aby o miejscu teraźniejszem pobytu swego dał wiadomość do Drukarni Kurjera.

Onegdaj w południe ciepła stopni 21. Wczoraj rano 8. W południe 16. Dziś rano 6.

TEATR WIELKI. Jutro *Robert djabeł*.

TEATR ROZMAITOSCI. Dziś *Rano* i *wieczór*. Koncert ostatni JP. *Lewy*.

Jutro w Traktjerni przy ulicy Senatorskiej w Oficynie Pałacu Mniszkowskich, na Sniadanie, Flaki z pieca ze szparagami i zwyczajne, Zrazy a la nelson z pieczarka:, Szparagi. W Piątek, Raki wyborowe, i wszelkie inne Potrawy, oraz Ryby.

Dziś w wieczór u *Rogaskiego*, grany będzie KWARTET w Ogródku nowo urządzonym, w którym dostać można na Kolacją, Kurcząt, Szparagów, Kotletów cielę: ze szpina:, Zrazów a la nelson z pieczar: i różnych Napoiów. We Czwartek Sniadanie, Pieczeń cielę: z roż: z sała:, Polędwica z roż: z serdela:, Potrawa z pulard z ryżem; Flaki zwyczaj:, Rozbratel.